
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS INICIJUOJAMI ĮSTATYMŲ PAKEITIMAI DĖL PRIVAČIOS ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI

1. Kodėl reikalingi Krašto apsaugos ministerijos inicijuojami įstatymų pakeitimai?

Pasikeitus geopolitinei situacijai Krašto apsaugos ministerija inicijavo įstatymų pakeitimus, kurie leis greičiau vystyti priimančiosios šalies paramai užtikrinti reikalingą karinę infrastruktūrą. Priėmus šiuos įstatymų pakeitimus būtų supaprastintos ir pagreitintos privačios žemės sklypų, reikalingų krašto apsaugos tikslams, paėmimo visuomenės poreikiams procedūros. Tokios supaprastintos procedūros būtų taikomos tik tais atvejais, kai reikia vykdyti skubius karinės infrastruktūros vystymo projektus, reikalingus sąjungininkų pajėgų aprūpinimui.

Inicijuojami Žemės įstatymo, Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo bei Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimų projektai. Priimti įstatymų pakeitimai padės užtikrinti sklandų NATO sąjungininkų pajėgų priėmimą Lietuvoje, kadangi sudarys sąlygas greičiau vystyti priimančiosios šalies paramai užtikrinti reikalingą karinę infrastruktūrą.

2. Kokiems karinės infrastruktūros projektams būtų taikomi šie įstatymų pakeitimai?

Projektai, kuriems būtų taikomi Įstatymų pakeitimai, yra susiję su neatidėliotinu sąjungininkų priėmimu – karinei infrastruktūrai sukurti ar pritaikyti, susiję su logistika, kariniu parengimu, specialios paskirties statinių statyba, saugumu ir pan.

3. Kiek privačios žemės sklypų gali prireikti visuomenės poreikiams?

Tai priklauso nuo sąjungininkų išreikšto poreikio, kuris yra derinamas su visomis suinteresuotomis šalimis.

4. Kiek dabar trunka privačios žemės paėmimas visuomenės poreikiams, kai žemė reikalinga karinei infrastruktūrai? Kas labiausiai ištęsia procesą?

Šiuo metu privačios žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros gali trukti iki 4 metų. Iki vienerių metų trunka vien projektų pripažinimas ypatingos valstybinės svarbos projektu ir daugiau nei trejus metus – žemės paėmimo visuomenės poreikiams proceso inicijavimas bei procedūrų vykdymas (didžiąją laiko dalį užima teritorijų planavimo procedūrų įgyvendinimas).

5. Kaip keisis žemės paėmimo procesas priėmus siūlomus įstatymų pakeitimus?

Esminiai įstatymų projektais siūlomi pakeitimai yra ypatingos valstybinės svarbos projektų pripažinimo procedūros ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams inicijavimo procedūros pakeitimai, kuomet procesai pakeičiami kitais, siekiant užtikrinti esminius reikalavimus.

Priėmus Krašto apsaugos ministerijos siūlomus įstatymų pakeitimus, Vyriausybė tvirtintų karinės infrastruktūros, reikalingos priimančios šalies paramai užtikrinti, sąrašą. Sąraše nurodytos karinės infrastruktūros pritaikymas ar sukūrimas žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymu būtų laikomas ypatingos valstybinės svarbos projektu nuo karinės infrastruktūros, reikalingos priimančios šalies paramai užtikrinti, sąrašo patvirtinimo (šiuo metu taikoma atskira projektų pripažinimo procedūra, kurios atsisakoma).

Krašto apsaugos ministerijos iniciatyva būtų rengiamas ir karinės infrastruktūros projektas (šiuo metu rengiami teritorijų planavimo dokumentai), kurį tvirtintų Vyriausybė. Nuo šio Vyriausybės nutarimo būtų pradėta žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūra (šiuo metu procedūros pradžia tvirtinama atskiru Vyriausybės nutarimu).

6. Kiek truks privačios žemės paėmimas karinės infrastruktūros plėtrai, jei įstatymų pakeitimai bus priimti?

Priėmus įstatymų pakeitimus, žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros truktų iki vienerių metų.

7. Ar keisis privačios žemės savininkų teisės?

Privačios žemės savininkų teisės išliks tokios pačios, kaip ir pagal šiuo metu galiojančius įstatymus. Žemės savininkai bus informuojami, apie ketinimą paimti jiems priklausančią žemę visuomenės poreikiams, apie pradėtas žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras, apie nustatytą turto vertę. Nuostoliai dėl žemės sklypo paėmimo visuomenės poreikiams, vadovaujantis esamu reguliavimu, bus atlyginami pinigais pagal rinkos vertę (šiuo aspektu teisinis reguliavimas nėra keičiamas).